

T.C.
ADALET BAKANLIğI
Mevzuat Genel M¼d¼rl¼đ¼

Sayı : E-56020453-610-1771-212/362
Konu : Yazılı soru önergesi

21.10.2025

7/20234
GK 65

T¼RKİYE B¼Y¼K MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIğINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 17/12/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1548782 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Muş Milletvekili S¼meyye Boz tarafından Bakanlığımıza yneltiлип yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/20234 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, T¼rkiye B¼y¼k Millet Meclisi İt¼z¼đ¼n¼n 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı (1 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIğI
Mevzuat Genel M¼d¼rl¼đ¼

Sayı : E-56020453-610-1771-211/361
Konu : Yazılı soru önergesi

21.10.4/2025

Sayın S¼meye BOZ
Muş Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/20234 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- T¼rk ceza mevzuatında "tutsak" kavramı yoktur. Ceza infaz kurumlarında, haklarında verilen mahk¼miyet kararı kesinleşen "h¼k¼ml¼"ler ve mahk¼miyet kararı verilen ancak h¼km¼ kesinleşmemiş "h¼k¼mzkl¼"ler ile mahkemeler ve sulh ceza h¼kimliklerince tutuklama kararı verilen "tutuklu"lar barındırılmaktadır.

II- Ceza infaz kurumlarında bulunan h¼k¼ml¼ ve tutuklulara karşı kt¼ muamele vakalarının yaşanmaması ve bu t¼r Őik¼yet sebeplerinin ortadan kaldırılması için mevzuatımızda kkl¼ değişiklikler yapılmıştır.

Bu çerçevede, ceza infaz kurumları; yargı denetimi kapsamında 4675 sayılı İnfaz H¼kimliđi Kanunu ile oluşturulan infaz h¼kimleri; idari denetim kapsamında Adalet Bakanlığı m¼fettiřleri ile Ceza ve Tevkifevleri Genel M¼d¼rl¼đ¼ h¼kim ve kontrolörleri; sivil toplum kuruluşlarının denetimi kapsamında 4681 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu h¼k¼mleri gereğince oluşturulan izleme kurulları; idari özerkliğe sahip kurumların denetimi kapsamında 6701 sayılı T¼rkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu uyarınca kurulan T¼rkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu; parlamento denetimi kapsamında T¼rkiye B¼y¼k Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ya da araştırma komisyonlarının başkan ve yeleri; uluslararası denetim kapsamında Avrupa İşkencenin nlenmesi Sözleşmesi gereğince Avrupa İşkenceyi nleme Komitesi tarafından denetlenmesinin yanı sıra, Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiserliği ve Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklamalar alışma Grubu tarafından denetlenmektedir.

Ayrıca, Birleşmiş Milletler İşkenceye Karşı Sözleşmeye Ek İhtiyari Protokol¼ (OPCAT), 27/10/2011 tarihinde ülkemiz bakımından y¼r¼rl¼đe girmiştir. Bilindiği zere, Ek Protokol çerçevesinde kişilerin zg¼rl¼klerinden yoksun bırakıldığı gözaltı merkezleri ve ceza infaz kurumlarına Ek Protokolde belirtilen denetleme organınca ziyaretler d¼zenlenebilecektir.

Ceza infaz kurumları, yukarıda belirtilen hem ulusal hem de uluslararası bağımsız kuruluşlar tarafından d¼zenli aralıklarla haberli ve habersiz olarak ziyaret edilmekte, h¼k¼ml¼ ve tutukluların sağlık ve yaşam koşulları, iç güvenlik, sevk ve nakil işlemleriyle ilgili aksaklık ve eksiklikler yetkili mercilere bildirilmektedir.

H¼k¼ml¼ ve tutuklular veya sivil toplum rg¼tleri, resm¼ ya da özel insan hakları kuruluşları tarafından yapılan başvurular titizlikle incelenmekte, adli ve idari yönden yapılan

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

soruşturmalar sonucunda kusur ve ihmali olan görevliler hakkında yasal gereğine tevessül edilmektedir.

III- Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmeliğin, "Arama, güvenlik tatbikatı ve sayım" kenar başlıklı 34. maddesinin altıncı fıkrasında, sayımların, güvenlik ve gözetim servisi görevlileri tarafından, dörtlü vardiya hizmetinin uygulandığı kurumlarda sabah, akşam ve gece olmak üzere günde üç kez, diğer vardiya hizmetlerinin uygulandığı kurumlarda ise her vardiya değişiminde yapılacağı; yedinci fıkrasında, idare tarafından uygun görülmesi durumunda, her zaman sayım yapılabileceği, olağanüstü durumlarda kurum en üst amirinin talebi, Cumhuriyet Başsavcısının oluru ile dış güvenlik görevlilerinin sayımlara katılabileceği; sekizinci fıkrasında, sayımların, yatma planları da göz önünde bulundurularak odalarda yapılacağı, sayımın yapılaş şeklinin, kurum güvenliğini tehlikeye düşürmeyecek biçimde odada bulunan hükümlülerin sayısı dikkate alınarak idare tarafından belirleneceği hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

Bu çerçevede insan onuru ve haysiyetine saygı ile utanma duygusunun ihlal edilmemesi esasları doğrultusunda yapılan arama ve sayımlar, kurumların güvenliğinin sağlanabilmesi için tedbir amaçlı gerçekleştirilmekte olup, herhangi bir keyfi uygulama söz konusu değildir.

IV- Ceza İnfaz Kurumlarında Bulundurulabilecek Eşya ve Maddeler Hakkında Yönetmeliğin "Elektrikli eşyalar" kenar başlıklı 9. maddesinin birinci fıkrasında, koğuş, oda ve eklentilerinde, kurumun elektrik tesisatı, fiziki koşulları ile odanın mevcudu dikkate alınmak suretiyle, kantinden temin edilen; HDMI/SCART/USB ve benzeri veri depolama veya aktarma girişi olmayan, dâhili uydu alıcısı ve bilgisayar sistemi ile tümleşik özelliği bulunmayan televizyon ile buzdolabı, saç kurutma makinesi, idare tarafından uygun görülecek sayıda elektrikli su ısıtıcısı ve iklim koşulları da dikkate alınarak vantilatör bulundurulmasına izin verilebileceği; ikinci fıkrasında, çocuk ve kadın hükümlülerin bulunduğu odalarda çamaşır makinesi ve kurutma makinesi bulundurulmasına izin verilebileceği; üçüncü fıkrasında, her hükümlünün, kurum kantininden satın almak kaydıyla bir adet sadece FM bantlı, USB ve benzeri veri depolama, aktarma özelliği olmayan kulaklıklılı küçük el radyosu bulundurabileceği; dördüncü fıkrasında, oda sistemine geçmemiş kurumlarda veya kurum idaresince uygun görülen hallerde elektrik tesisatı, fiziki koşulları ile odanın mevcudu dikkate alınmak suretiyle en fazla iki adet buzdolabı bulundurulmasına izin verilebileceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

V- İşlendiği iddia edilen bir suçla ilgili delillerin takdiri ve olayın vasıflandırılması da dâhil olmak üzere, soruşturma başlatılması, koruma tedbirlerine başvurulması ve sonucuna göre kamu davası açılmasında tüm yetki ve sorumluluk yargı mercilerine aittir. Bununla birlikte açılan davalara ilişkin yapılan yargılamalar, Anayasanın 9. ve 138. maddelerindeki yetki ve teminata dayalı olarak görev yapan bağımsız ve tarafsız mahkemelerce sürdürülüp sonuçlandırılmaktadır.

VI- Elazığ Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 26/12/2024 tarihli cevapta;

A) Elazığ 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda tüm uygulamaların mevzuat çerçevesinde ve insan onuruna saygı ilkesi esas alınarak

T.C.
ADALET BAKANLIğI
Mevzuat Genel M¼d¼rl¼đ¼

gerçekleştirildiği, odalarda bulunan televizyona el konulmadığı, keyfi uygulamaların söz konusu olmadığı,

B) Soru önergesinde belirtilen aksi yöndeki iddiaların gerçeği yansıtmadığı,
Bildirilmiştir.
Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

